

Les fogueres del món contemporani

Published by [Interacció](#) [1] on 25/09/2018 - 09:49 | Last modification: 25/09/2018 - 10:29

Deia la filòsofa i assagista **María Zambrano** (1904-1991) que **l'art sembla ser l'afany per desxifrar o perseguir la petjada deixada per una forma perduda d'existència**.^[1] Duu implícita la idea de **viatge** cap als nostres orígens, al **despertar de l'espurna que ens va fer humans**. Amaga la memòria de les coves, dels palaus i dels gratacels, l'aroma dels viatges llunyans i les grans descobertes, tots els **instants compartits i de soledat** i, per damunt de tot, **l'ànsia de sobreviure i el desig de transcendència**.

Podria ser, aquesta espurna, la **reminiscència d'una foguera al voltant de la qual es dansava, s'explicaven històries, es pintava o es cantava**; el petit centre de l'univers d'una comunitat, un **espai per a la transmissió de coneixements i valors** que serien recollits per una generació rere l'altra. Al blog [Creative City South](#) [2], Zayd Minty^[2] actualitza aquesta imatge i **ens parla dels centres culturals de proximitat com a punts de trobada necessaris** i indeslligables de la condició humana. En aquests centres, diu, podem reconèixer la nostra necessitat de reunir-nos en un **ambient segur per compartir i aprendre col·lectivament**.^[3]

Imatge que figura al web de [Creative City South](#) [2]

Davant la desconexió entre les persones i l'aïllament creixent en la societat contemporània global, cada vegada més complexa, **en els centres culturals de proximitat podem explorar junts les nostres capacitats expressives**, i posar en valor i **expandir la nostra identitat individual i col·lectiva**. A més, aquesta mirada cap a l'àmbit local es fa imprescindible en la mesura que **la cultura es reconeix mundialment com a pilar del desenvolupament sostenible** [3], i s'identifica com a element crític en el debat sobre el benestar, l'accés a

l'educació, la pau, la igualtat de gènere, la diversitat... I **pensar en local** demana aprofundir en els usos dels espais que configuren el nostre entorn, a les ciutats, els pobles, els barris i les comunitats. Els espais de l'art i la cultura formen part de l'espai públic, i per això són tan valuosos: són llocs on es fa possible l'encontre, on s'activen els intercanvis amb les persones que ens envolten.

El [Dramatic Need Piet Patsa Community Arts Centre](#) [4] a Free State, Sud-àfrica

La reflexió de Zayd Minty, però, denuncia la precària situació dels CACs (Community Arts Centres) a l'Àfrica del Sud, que van emergir als anys seixanta. Aquests centres **reben molt pocs recursos i tenen la pressió de funcionar de manera autònoma** com a part de les indústries creatives, descuidant moltes vegades el vertader compromís de la cultura amb la comunitat com a dret humà. Si bé **representen la solució a molts dels desafiaments actuals en l'àmbit local**, tal com va afirmar [Joseph Gaylard](#) [5] el 2004 a "[Inheriting the Flame: New Writing on Community Arts in South Africa](#) [6]", **necessiten inversions públiques coherents** que els facin, al seu torn, atraure altres fonts de recursos, i **formació adequada per als agents involucrats**.

Davant d'aquestes consideracions, **quina opineu que és la situació dels centres culturals de proximitat en el nostre entorn?** S'entén la **tasca de cohesió social i desenvolupament humà** que duen a terme? És significatiu que el [Can Castells Centre d'Art de Sant Boi](#) [7], un centre d'art de proximitat català notable amb un gran compromís social, es defineixi com a centre que **vol "trencar amb la visió que tenen moltes persones que l'art contemporani és alguna cosa aliena a elles i que no s'entén"**. Caldria pensar que moltes d'aquestes persones són les que fan les polítiques culturals i educatives a Catalunya?

Imatge d'una de les activitats del [Can Castells Centre d'Art](#) [8] de Sant Boi

D'altra banda, la plataforma cultural precisament anomenada "[Fireplace](#) [9]", que **va iniciar la seva activitat al barri del Poblenou de Barcelona el 2015** amb la missió de ser un **espai obert per a fer circular les idees de joves artistes entre la comunitat cultural local**, [va haver de tancar la seva seu fa un any](#) [10], víctima de la brutal [especulació immobiliària](#) [11]. Una de les accions que havien promogut els cofundadors de Fireplace, [Àngela Palacios](#) [12] i [Quim Packard](#) [13], era "[Campamento Base](#) [14]", un projecte d'investigació oberta sobre la naturalesa i els usos dels espais de l'art i la cultura al barri, que aplegava artistes, el veïnat, col·lectius i professionals d'altres àmbits.

Seu de la plataforma cultural [Fireplace](#) [9] a Barcelona, actualment enderrocada

Amb aquests elements de reflexió sobre la taula, us convidem a pensar en les paraules de Zayd Minty i a contribuir a aquest debat amb les vostres experiències. [Interacció 18](#) [15], com les fogueres que reuneixen les persones, també vol ser un espai comunitari al voltant del qual puguem créixer i gaudir junts.

WEB: [Creative City South. A blog telling stories about culture and sustainability in cities of the Global South](#) [16]

[1] [María Zambrano](#) [17], “Hacia un saber sobre el alma” (1950).

[2] [Zayd Minty](#) [18] és un expert en cultura i desenvolupament sostenible, amb interessos en els àmbits de la diversitat, el patrimoni, l'art públic, el disseny, els espais culturals i les ciutats. El seu projecte “[Creative City South](#) [16]”, iniciat el 2016, és un espai per compartir articles sobre art, cultura, innovació i creativitat de les ciutats del sud global (Àfrica, Amèrica Central i Llatina, Àsia, el món àrab, i les illes del Carib i del Pacífic).

[3] Vegeu, en el [programa d'Interacció 18](#) [15], la idea de llegat i de memòria que es transmet col·lectivament de generació a través dels espais educatius i culturals, suggerida per [Eulàlia Bosch](#) [19].

[Inicieu sessió](#) [20]o [registreu-vos](#) [21]per a enviar comentaris

Tags: centres culturals
Tags: espais d'exposicions
Tags: proximitat
Tags: desenvolupament
Tags: urbanisme
Tags: espais de creació
Tags: polítiques públiques
Tags: gestió comunitària
Tags: educació
Tags: #interaccio18
Tags: Sant Boi de Llobregat

- [22]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2018/fogueres-mon-contemporani>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] <https://creativecommons.org/blog-1/2018/4/5/the-community-arts-centre-as-a-fireplace>
- [3] <http://www.agenda21culture.net/es/documentos/cultura-cuarto-pilar-del-desarrollo-sostenible>
- [4] <http://www.dramaticneed.org/art-centre>
- [5] <https://prohelvetia.org.za/en/contact-staff/>
- [6] http://collections.si.edu/search/record/siris_sil_797539
- [7] <http://www.cccasantboi.cat/qui-som/>
- [8] <http://www.cccasantboi.cat/>
- [9] <http://fireplaceproject.org/>
- [10] <http://revistamirall.com/2017/07/20/barcelona-diu-adeu-a-lart/>
- [11] <https://twitter.com/quimpackard/status/933649798787366912>
- [12] <http://thecreative.net/angela-palacios>
- [13] <https://es.linkedin.com/in/quim-packard-6b53662a>
- [14] <http://fireplaceproject.org/campamentobase>
- [15] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/interaccio18-programa>
- [16] <https://creativecommons.org/>
- [17] <https://www.fundacionmariazambrano.org/>
- [18] <https://www.linkedin.com/in/zaydminty/>
- [19] <http://eulaliabosch.net/>
- [20] <http://interaccio.diba.cat/>
- [21] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [22] <https://interaccio.diba.cat/node/7739>